
ახალი წიგნები

კორნელი კეკელიძე

ათი სტატია პრესისთვის

წიგნი შეადგინა, ბიბლიოგრაფიული ცნობები და საძიებლები დაურთო დარეჯან მენაბდე.

რედაქტორი: დარეჯან მენაბდე

თბილისი: თსუ გამომცემლობა, 2019

2019 წელს შესრულდა 140 წელი დიდი ქართველი მეცნიერის, კორნელი კეკელიძის (1879-1962), დაბადებიდან. ამ თარიღის აღსანიშნავად შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტში გაიმართა სამეცნიერო კონფერენცია და დაიბეჭდა წიგნი „კორნელი კეკელიძე. ათი სტატია პრესისთვის“. წიგნში თავმოყრილია კორნელი კეკელიძის 10 სტატია, რომლებიც 1915-1917 წლებში გაზეთ „საქართველოსა“ და სრულიად საქართველოს საკათალიკოსო საბჭოს უფროს „სვეტიცხოველში“ გამოქვეყნდა. აღნიშნული ტექსტები („როგორ აუმჯობესებენ საქართველოს ეკლესიის მდგომარეობას“, „ახალი სიურპრიზი [სოხუმის ეპარქიის გამოყოფის საკითხი]“, პროვოკაცია თუ სიბეცე? (აღლ. რემიზოვი და სომხების „სურფსარქისი“) და სხვ.) იმდროინდელი საზოგადოებრივი და საეკლესიო ცხოვრების პრობლემებს ეხება და პირველნაბეჭდების შემდეგ აღარსად დაბეჭდილა, სავარაუდოდ, საბჭოური ეპოქის მთელ რიგ გარემოებათა გამო. ამ სტატიებში მკაფიოდ ჩანს კორნელი კეკელიძის პატრიოტიზმი, ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი აზროვნება და მოქალაქეობრივი პოზიცია.

ნაცნობი და უცნობი ყაზბეგი

შემდგენლები: ელისაბედ ზარდიაშვილი, ნანა ლატარია.

რედაქტორი: ირმა რატიანი

თბილისი: „კოლორი“, 2019

ალექსანდრე ყაზბეგის თხზულებათა ერთტომეულში თავმოყრილია მწერლის როგორც უცნობი, ისე მივიწყებული თხზულებები – მოთხრობები, პიესები, ლექსები, ზღაპრები, გამოცანები, ჩანაწერები, პირადი წერილები და ავტობიოგრაფიული ცნობები. კრებულში შესული მასალა ადასტურებს, რომ ყაზბეგი არის არა მარტო შესანიშნავი ბელეტრისტი, არამედ მისი შემოქმედება ჟანრობრივი მრავალფეროვნებით ხასიათდება. შესაბამისად, ამ წიგნის გაცნობისას ქართველ მკითხველს საშუალება მიეცემა ხელახლა აღმოაჩინოს ალექსანდრე ყაზბეგი. წიგნი გაფორმებულია ილუსტრაციებით.

წიგი გამოიცა საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ხელშეწყობით.

ვახტანგ ღამბაშიძის ალბომი

ტექსტი გამოსაცემად მოამზადეს, კომენტარები და პირთა საძიებლები დაურთეს ჯუღიეტა გაბოძემ და რუსუდან კობახიძემ.

რედაქტორები: პაატა ნაცვლიშვილი, გორა ჯავახიშვილი

თბილისი: ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა, 2019

წინამდებარე გამოცემა არის ხელნაწერი ალბომი, რომელსაც ცნობილმა ექიმმა, საზოგადო მოღვაწემ, საქართველოში კურორტოლოგიის ფუძემდებელმა ვახტანგ ღამბაშიძემ ოქროს წიგნი უწოდა. სწორედ ვახტანგ ღამბაშიძემ დააარსა საქართველოში პირველი საზაფხულო გამაჯანსაღებელი სანატორიუმი პატარა ცემში და მისივე თაოსნობით შეიქმნა ეს ხელნაწერი წიგნი, რომელშიც დაცულია სანატორიუმის დამსვენებელთა, შემდეგ კი უკვე ემიგრაციაში მოღვაწე ცნობილი ქართველი პოეტების, საზოგადო და პოლიტიკური მოღვაწეების, ცნობილი ქართველოლოგების, უცხოელი ექიმებისა და ვახტანგ ღამბაშიძის ოჯახის წევრთა მიერ ქართულ, რუსულ, ფრანგულ, ინგლისურ, ოსმალურ, ესპანურ ენებზე 1904-1946 წლებში შესრულებული სხვადასხვა ტიპის ჩანაწერები: ლექსები, ესეები, შთაბეჭდილებები, მილოცვები ან მხოლოდ ხელმოწერები. ხელნაწერ ალბომს შემოუნახავს ცნობილი პოლონელი მხატვრის ზიგმუნდ (ზიგა) ვალიშევსკის მიერ აკვარელით შესრულებული დღემდე უცნობი ნამუშევარი – პატარა ცემის პეიზაჟი, რუსი მხატვრის ვ. პოიარკოვის მიერ ფანქრით დახატული ვახტანგ ღამბაშიძის პორტრეტი, უცნობი მხატვრის აკვარელი (სავარაუდოდ, პატარა ცემი) და დაუდგენელი ქანდაკების ფოტო.

წიგნი-ალბომის ფოტოტიპურ გამოცემას თან ერთვის ჩანაწერების ბეჭდური ვარიანტები, მოხსენიებულ პირთა მოკლე ანოტირებული საძიებლები და კომენტარები. ასევე, სამეცნიერო ნარკვევი ვახტანგ ღამბაშიძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ.

ქეთევან ელაშვილი
სიტყვის ბედისწერა
თბილისი: „უნივერსალი“, 2019

„სიტყვის ბედისწერა“ წარმოადგენს ქართული მწერლობის ინტერტექსტუალურ გააზრებას, სადაც როგორც ფოლკლორულ არქეტიპთა, ასევე ლიტერატურულ სიმბოლოთა მთელი სპექტრი სრულიად განსხვავებულადაა აღქმული. ნაშრომის სტრუქტურა თავად მიგვანიშნებს ამ წიგნის ფართო დიაპაზონსა და სპეციფიკაზე: სიმბოლოლოგიური ეტიუდები, ფოლკლორული პარადიგმა, ისტორიული დისკურსის ლიტერატურული აქცენტები.

თამარ შარაბიძე
მოზაიკური სინთეზი: წერილები ვაჟა-ფშაველაზე
თბილისი: თსუ გამომცემლობა, 2019

წიგნში წარმორჩენილია ვაჟა-ფშაველას მსოფლმხედველობისა და მხატვრული აზროვნების საკითხები საღვთისმეტყველო აზროვნებასა და მითოლოგიასთან კავშირში; ნაჩვენებია, თუ როგორ მიჰყვება ვაჟა-ფშაველას პოეტური სახისმეტყველება ქრისტიანობას, როგორ ქმნის ქრისტიანულისა და მითოსურის ერთობა მწერლის მხატვრულ სტილს; კომპლექსურად შესწავლილია მოვლენების ვაჟასეული სატირულ-იუმორისტული ხედვა; ასევე წარმოდგენილია ვაჟა-ფშაველას შემოქმედების სხვადასხვა რაკურსით ანალიზი. მასში შედის საკითხები: მწერლის ბუნებისადმი დამოკიდებულება, ვაჟას გენიალურობის არგუმენტები, ნ. ბარათაშვილისა და ვაჟა-ფშაველას შემოქმედებათა შეპირისპირება-ანალიზი; მოდერნიზმის საწყისი ეტაპის აღქმა მწერლის მხატვრულ შემოქმედებასა და თეორიულ ნააზრევში, გლობალიზაციის პარადიგმა მწერლის სააზროვნო სივრცეში, ვაჟა-ფშაველა, როგორც „ვეფხისტყაოსნის“ მკვლევარი, „ვაჟა-ფშაველას შემოქმედების თარგმანის საკითხები, ვაჟას მხატვრული ცნობიერების საკითხები და ა.შ.

თამარ შარაბიძე

ნიკოლოზ ბარათაშვილი – 12 ბიოგრაფია

თბილისი: თსუ გამომცემლობა, 2019

წიგნში წარმოჩენილია ნიკოლოზ ბარათაშვილის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის, მსოფლმხედველობისა და მხატვრული აზროვნების საკითხები; ნაჩვენებია, თუ როგორი ერთიანი და მთლიანია ბარათაშვილის პოეტური სახისმეტყველება, როგორ ერწყმის მწერლის ფილოსოფიური აზროვნება მის მხატვრულ სტილს; კომპლექსურად შესწავლილია ბარათაშვილის ეპისტოლური მემკვიდრეობა, ხელნაწერები, პუბლიკაციები, არმოღწეული თხზულებები, საზოგადოების დამოკიდებულება მწერლის მემკვიდრეობისადმი მისი სიკვდილის შემდგომ, ნიკოლოზ ბარათაშვილის მიმართება რუსულ და დასავლურ რომანტიზმთან და სხვ. წიგნის სათაური გამოძახილია ფრენსის სკოტ ფიცჯერალდის სიტყვებისა: „კარგი მწერალი მრავალი ინდივიდისგან შედგება, რომელთაგან თითოეულს თავისი ბიოგრაფია აქვს“.

1836-1927 წლების რუსულ პრესაში გამოქვეყნებული

ქართული ფოლკლორული მასალის შესწავლა

ანოტირებული ბიბლიოგრაფია

რედაქტორები: რუსუდან ჩოლოყაშვილი, ოთარ ონიანი.

თბილისი: „მერიდიანი“, 2019

წიგნში თავმოყრილია თითქმის ერთი საუკუნის განმავლობაში საქართველოში, ძირითადად, თბილისში, ბათუმში, ფოთსა და რუსეთში – მოსკოვსა და სანკტ-პეტერბურგში გამომავალ პერიოდულ გამოცემებში გამოქვეყნებული ქართველების, აფხაზების და ოსების ფოლკლორული მასალებისა და მათთან დაკავშირებული ნარკვევებისა თუ გამოკვლევების ანოტაციები. ქართული ზეპირსიტყვიერების ნიმუშები დაჯგუფებულია შემდეგი პრინციპით: მითები, ზღაპრები, ეპოსი, ლეგენდები, თქმულებები, გადმოცემები, პოეტური ტექსტები, შელოცვები, მცირე ჟანრები. ეთნოლოგიურ მასალაში შედის: რწმენა-წარმოდგენები, წეს-ჩვეულებები, რიტუალები. ისტორიულ მიმოხილვაში შესულია სტატიები ისტორიულ მოვლენათა თუ პიროვნებათა შესახებ, ქრისტიან წმინდანთა ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ამსახველი ტექსტები.

ლევან ბრეგაძე

მოთხრობები ლიტერატურაზე 2

თბილისი: ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა, 2019.

წიგნში განხილულია ძველი, ახალი და უახლესი დროის ქართველი ავტორების – იაკობ ხუცესის, იოვანე საბანისძის, ჯუანშერის, დავით აღმაშენებლის ისტორიკოსის, შოთა რუსთაველის, ნიკოლოზ ბარათაშვილის, აკაკი წერეთლის, გალაკტიონ ტაბიძის, ტიცვიან ტაბიძის, პაოლო იაშვილის, ნიკოლო მინიშვილის, ტერენტი გრანელის, მუხრან მაჭავარიანის, ვახტანგ ჯავახაძის, გურამ დოჩანაშვილის, დავით წერეთლის, ჯემალ ქარჩხაძის, ოლესია თავაძის, ნაირა გელაშვილის, რაულ ჩილაჩავას, ელგუჯა თავბერიძის, შალვა ბაკურაძისა და სხვათა თხზულებები მხატვრული ოსტატობის თვალსაზრისით.

წიგნის ანოტაციაში ვკითხულობთ: „ეს წიგნი მოგვითხრობს... მოთხრობებზე, ნოველებზე, რომანებზე, ლექსებზე, მოგვითხრობს მათი ავტორების მწერლურ ოსტატობაზე, მოგვითხრობს მხატვრული ტექსტების, მხატვრული შემოქმედების თავისებურებათა შესახებ. დიახაც, მოთხრობაზეც შეიძლება დაინეროს მოთხრობა, რომანზეც, ლექსზეც, ესეისტურ თხზულებაზეც... ესენი მოთხრობებია იმის შესახებ, თუ რა გრძნობები ეუფლებოდა წიგნის ავტორს ამა თუ იმ ნაწარმოების კითხვისას; ეს არის მცდელობა ამ გრძნობებში სიცხადის შეტანისა, მათში გარკვევისა; მცდელობა იმის ამოცნობისა, რაც ზედაპირზე არ ძვეს, რაც მისაგნებია, მისაკვლევია, რასაც მკითხველზე მხატვრული ტექსტის ზემოქმედების საიდუმლო ჰქვია“.

ლევან ბრეგაძე

მუხრანისათვის...

თბილისი: შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული

ლიტერატურის ინსტიტუტი, 2019

წიგნი შეიცავს მუხრან მაჭავარიანის შემოქმედების შესახებ ავტორის მიერ უკანასკნელი 30 წლის განმავლობაში გამოქვეყნებულ წერილებს. გამოცემა ეძღვნება პოეტის დაბადებიდან 90-ე წლისთავს.

Georgian Folk Tales

Tbilisi: Artanuji Publishing, 2019

The collections compiled by N. Dolidze.

Translated by D.G. Hunt.

Editor: Mary Khukhunaishvili-Tsiklauri

წინამდებარე კრებულში თავმოყრილია ქართველი მწერლისა და მთარგმნელის, ნინო დოლიძის მიერ გასული საუკუნის 70-იან წლებში შეგროვილი ქართული ზღაპრები. მათი ნაწილი დაცულია შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ფოლკლორის არქივში, ნაწილი ტექსტებისა შეკრებილია ცნობილი ქართველი ფოლკლორისტების, ლადო აღნიაშვილისა და ალექსანდრე ხახანაშვილის მიერ მე-19 საუკუნის ბოლოს, ნაწილი კი ინგლისელი მთარგმნელისა და მეცნიერის, მარჯორი უორდროპის მიერ 1894 წელს გამოცემული კრებულიდან არის ამოღებული. ზღაპრების თარგმანი ეკუთვნის ცნობილ ბრიტანელ სწავლულსა და მთარგმნელს, დევიდ ჰანტს. წინამდებარე კრებულამდე მას გამოცემული აქვს რამდენიმე მნიშვნელოვანი ნიგნი: „კავკასიის ლეგენდები“, „ქართული ფოლკლორული ტრადიციები და ლეგენდები“ და ცნობილი ქართველი ფოლკლორისტის, ელენე ვირსალაძის ნაშრომი „ქართული სამონადირეო მითები და პოეზია“.

ამირანიანი. ქართული ხალხური პროზა. II

თბილისი: თსუ გამომცემლობა, 2019

ტომი შეადგინა და შენიშვნები დაურთო მიხეილ ჩიქოვანმა.

რედაქტორები: ზურაბ კიკნაძე, რუსუდან ჩოლოყაშვილი.

წინამდებარე კრებული შედგენილია ცნობილი ქართველი ფოლკლორისტის, მიხეილ ჩიქოვანის მიერ, რომელმაც 1947 წელს პირველად გამოსცა მიჯაჭვული ამირანი. მაშინ კრებულში შევიდა იმხანად ხელმისაწვდომი ფოლკლორული ტექსტები საქართველოს თითქმის ყველა კუთხიდან. წინამდებარე კრებულში პირველი გამოცემიდან 70 წლის შემდეგ შესაძლებელი გახდა, გამოქვეყნებულიყო ამირანის ეპოსის ყველა მეტ-ნაკლებად ღირებული ჩანაწერი, რომელთა მოპოვებაც მოხერხდა ამ ხნის განმავლობაში. წინამდებარე კორპუსი „ამირანიანის“ ჩანაწერებისა რაოდენობით საგრძნობლად აჭარბებს 1947 წლის გამოცემას – ის მოიცავს 22 ტექსტს. კრებულში შევიდა სწორედ ინსტიტუტის არქივიდან გადმოწერილი, ასევე

თბილისში არსებულ ყველა ფოლკლორულ არქივში (თსუ, ხალხური შემოქმედებითი სახლი, ლიტერატურის მუზეუმი და მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლე) დაცული ტექსტები. წიგნი დიალექტოლოგიური თვალსაზრისით გაარედაქტირა ასმათ პაპიძემ, მანვე დაურთო ლექსიკონი. კრებულის საბოლოო რედაქცია ეკუთვნით ზურაბ კიკნაძესა და რუსუდან ჩოლოყაშვილს.

მაია ცერცვაძე

XIX საუკუნის პირველი ნახევრის საქართველოს საზოგადოებრივი გარემო ნიკოლოზ ბარათაშვილის ეპისტოლური მემკვიდრეობის მიხედვით (ახალი ასპექტები, კვლევა, ანალიზი)
თბილისი: „მერიდიანი“, 2019

წიგნი მიზნად ისახავს საქართველოს ისტორიის რთული და მრავალმხრივ საინტერესო მონაკვეთის – XIX საუკუნის პირველი ნახევრის საქართველოს საზოგადოებრივი გარემოს შესწავლას, კვლევასა და ანალიზს ნიკოლოზ ბარათაშვილის ეპისტოლური მემკვიდრეობის მიხედვით. წიგნში ახლებურადაა წარმოდგენილი პოეტის პირად წერილებში მოხსენიებულ ზოგიერთ ისტორიულ პირთა იდენტიფიკაციის, პოეტთან და ისტორიულ მოვლენებთან მათი მიმართების საკითხები. დაზუსტებულია რამდენიმე ბარათის და ერთი ლექსის დაწერის თარიღი. ნაშრომში გამოთქმულია მრავალი განსხვავებული მოსაზრება და ყურადღება გამახვილებულია ისეთ საკითხებზე, რომლებიც აქამდე არ გამხდარა საგანგებო კვლევის საგანი და რაც მეტად მნიშვნელოვანია როგორც ისტორიული მეცნიერებისათვის, ასევე ბარათაშვილოლოგიისათვის.

ბაბო შარვაშიძე

მემუარები

თბილისი: „არტანუჯი“, 2019

ინგლისურიდან თარგმნა, კომენტარები, შენიშვნები, გენეალოგიური ტაბულები და საძიებლები დაურთო
მაია ცერცვაძემ

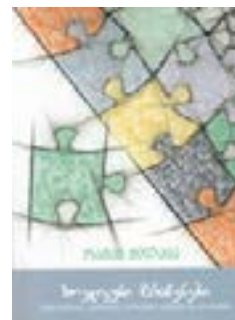
რედაქტორი და წინასიტყვაობის ავტორი: ნინო ხოფერია

აფხაზეთის უკანასკნელი მთავრის მიხეილ შარვაშიძისა (1806-1866) და ალექსანდრა დადიანის (1822-1864) უმცროსი ქალიშვილის, ბარბარე (ბაბო) შარვაშიძის მემუარები უაღრესად რთული და საინტერესო ეპოქის – მე-19 საუკუნის მეორე ნახევრისა და მე-20 საუკუნის პირველი ოცწლეულის საქართველოსა და რუსე-

თის იმპერიის საყურადღებო საისტორიო წყაროა, რომელიც მისი ავტორის რთულ და საინტერესო ცხოვრებას ეპოქალური მოვლენების ფონზე გვიჩვენებს. აფხაზეთის სამთავროს ბოლო დღეები, მისი გაუქმება, მამის გასახლება აფხაზეთიდან რუსეთის იმპერიის მიერ, აფხაზურ-ქართული ურთიერთობები, რუსეთის საიმპერატორო კარის ამბები – ეს მხოლოდ ნაწილია მოგონებებისა, რომელსაც ბაბო შარვაშიძის მემუარები ეთმობა. მემუარისტი გვიყვება ასევე რუსეთის თებერვლის რევოლუცი-აზე, ოქტომბრის გადატრიალებაზე, რუსეთ-იაპონიისა და პირველ მსოფლიო ომის იმ ამბებზე, რომლის უშუალო მომსწრე და თვითმხილველიც თავად იყო. საკუთარი ოჯახის თავგადასავალს იგი აღგვინერს ერთიან ისტორიულ კონტექსტში და არა მასშტაბური მოვლენებისგან განცალკევებით. ვრცელია ბაბო შარვაშიძის მემუარე-ბის გეოგრაფია, რომელიც მოიცავს საქართველოსა და რუსეთის იმპერიის სხვა კოლონიებსა და ევროპის ქვეყნებს. მეტად შთამბეჭდავია ამ მოგონებათა პერსონაჟთა გალერეაც. მემუარისტი მოგვითხრობს თანადროული ქართული საზოგადო-ების ისტორიას, კერძოდ, თავისი ძმის, პოეტისა და დრამატურგის, საქართველოს გულმხურველე პატრიოტის გიორგი შარვაშიძისა და მისი ოჯახის ცხოვრებაზე, მასთან ერთად ევროპის სხვადასხვა ქალაქში მოგზაურობაზე, პოლონეთში საქარ-თველოს ყოფილ მთავარმართებელთან, ალექსანდრ ბარიატინსკისთან და მის ქართველ მეუღლესთან, ელისაბედ ორბელიანთან სტუმრობის ეპიზოდებზე და სხვ.

რამაზ ქილაია
პოეტიკური ჩანაწერები
თბილისი: „პალიტრა L“, 2019

როგორც ავტორი მიუთითებს, ეს არის წიგნი წიგნებზე, ავტორებზე, ქალაქებზე, საგნებზე და არა მარტო... მასალის ზოგიერთი ნაწილი გამოქვეყნებულია, ზოგიც ამ წიგნში მოიყრის პირველად თავს. ისინი, ისევე თუ ავტორს დავესესხებით, ერთგვარი „პაზლის“ ნაწილებია, რომელთა მისადაგებით შესაძლებელია მთლიანი სურათ-ხატის შედგენა, თუმც ავტორი იმასაც არ გამორიცხავს, რომ ეს „თავსატეხი“ შეიძლება ვერც აინყოს.

**სტალინის იდეოლოგემა და მითოლოგემა
ქართულ საბჭოთა და ემიგრანტულ
ლიტერატურაში, ტ. I და II.
რედაქტორები: კონსტანტინე ბრეგაძე,
გაგა ლომიძე
თბილისი: „მნივნობარი“, 2019**

ილუსტრირებული ორტომეული მომზადდა სამწლიანი პროექტის – „სტალინის იდეოლოგემა და მითოლოგემა ქართულ საბჭოთა და ემიგრანტულ ლიტერატურაში“ – ფარგლებში, რომელიც შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მხარდაჭერით მიმდინარეობდა. ტერმინ „იდეოლოგემა“ მიხაილ ბახტინი იდეოლოგიის ობიექტურად არსებულ ფორმათა აღსანიშნავად იყენებდა. ბოლო ხანებში ტერმინი „იდეოლოგემა“ განსაკუთრებით საბჭოთა ხანის ტოტალიტარული დისკურსის შესწავლისას გამოიყენება. ტოტალიტარული იდეოლოგემათა თავისებური სისტემაა და ის „საბჭოთა ადამიანის“ იდეოლოგიზებული ცნობიერების ჩამოყალიბების საშუალება იყო. კ. გ. იუნგის მიერ დამკვიდრებული ტერმინი „მითოლოგემა“ მითოლოგიური არქეტიპების გამოყენებით ახალი სახეების შექმნას და ახალ კონტექსტში ძველი სახეების და სიუჟეტების იმპორტს ითვალისწინებს. წიგნი, სწორედ ამ ორი კონცეპტის საფუძველზე, მიზნად ისახავს სტალინის პერსონის ანალიზს საბჭოთა პერიოდის ქართული მწერლობის, საკუთრივ ქართულ საბჭოთა და ქართულ ემიგრანტულ მწერლობის მასალაზე დაყრდნობით, რაც ჩვენს ლიტერატურათმცოდნეობაში ფუნდამენტურად ჯერ არ განხორციელებულა. ორტომეულში თავმოყრილია სხვადასხვა ავტორის მიერ მომზადებული, სრულიად განსხვავებული პერსპექტივით მომზადებული კვლევები, ასევე საარქივო მასალა, რომლის დიდი ნაწილი პირველად ქვეყნდება.

**ვიქტორია ე. ბონელი
ძალაუფლების იკონოგრაფია
მთარგმნელები: ლამარა შავგულიძე, გაგა ლომიძე
თბილისი: „CCUPress“, 2019**

წიგნი მოუთხრობს მკითხველს საბჭოთა პოლიტიკურ პლაკატებზე, რომლებიც 1917-დან 1953 წლამდე იქმნებოდა. იწყება ოქტომბრის რევოლუციიდან და სრულდება სტალინის სიკვდილით. ამ სამნახევარი ათწლეულის განმავლობაში

ათასობით პლაკატი შეიქმნა, დაიბეჭდა და გავრცელდა. ისინი სტილის და სახეების მრავალფეროვნებით გამოირჩეოდა, მაგრამ ყველა მათგანი მიმართული იყო იმ უზარმაზარი პროპაგანდისტული მიზნისკენ, რომელიც ახალი ჰომო სოვიეტიკუსის შექმნას ითვალისწინებდა. ნაშრომში წარმოდგენილია მცდელობა, რომ გაირკვეს ძალაუფლების სიმბოლურ რეპრეზენტაციაში პლაკატების როლის საკითხი. მასში წარმოდგენილია გამოსახულებების ევოლუცია დროთა განმავლობაში და გაანალიზებულია ამ პროცესების მიღმა არსებული ლოგიკა. ნაშრომში საკითხი გაანალიზებულია სემიოტიკური, კულტურის კვლევების, ხელოვნების თეორიების თუ მითოლოგიური კრიტიკის თვალსაზრისით.

სჯანი

**ყოველწლიური სამეცნიერო-ჟურნალი ლიტერატურის თეორიისა და შედარებით ლიტერატურათმცოდნეობაში №20 (1, 2)
თბილისი: თსუ გამომცემლობა, 2019**

ჟურნალ „სჯანის“ ორ ნაკვეთად გამოსული მე-20 ნომერი ტრადიციულად ეთმობა თანამედროვე სამეცნიერო კვლევებს ლიტერატურის თეორიისა და კომპარატივისტიკის მიმართულებით. მასში ქართველ ავტორებთან ერთად წარმოდგენილი არიან მკვლევრები მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნიდან (აშშ, იაპონია, კანადა, მაკედონია, რუსეთი, საფრანგეთი, უკრაინა და ა.შ), რაც ღია კულტურული დიალოგის წარმოების საუკეთესო საშუალებაა.

ჟურნალში მასალა დალაგებულია შემდეგი რუბრიკების მიხედვით: ლიტერატურის თეორიის პრობლემები, პოეტიკური პრაქტიკები, ლიტერატურისმცოდნეობის ქრესტომათია (სიუზან ზონტაგი. გეორგ ლუკაჩის ლიტერატურული კრიტიკა), ლექსმცოდნეობა, ფილოლოგიური ძიებანი, ინტერპრეტაცია, კრიტიკული დისკურსი, კულტურის პარადიგმები, ფოლკლორისტიკა – თანამედროვე კვლევები, გამოხმაურება, რეცენზია, ახალი ნიგნები.

2008 წლიდან ჟურნალი განთავსებულია ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის ელექტრონული ბიბლიოთეკის ვებგვერდზე (<http://www.cceol.com>); 2015 წლიდან შესულია სოციალური და ჰუმანიტარული მეცნიერებების ფლამანდიური აკადემიური ბიბლიოგრაფიის მონაცემთა ბაზაში (<https://www.ecoom.be>); 2017 წლიდან მიღებულია ERIH PLUS-ის საერთაშორისო ბაზაში (<https://dbh.nsd.uib.no>); 2018 წლის ოქტომბერში „სჯანი“ მიღებულ იქნა EBSCO-ს საერთაშორისო ბაზაში.

კრებული ამჯერადაც სთავაზობს მკითხველს ტრადიციულ რუბრიკებს: **ვექტორები** (თემურ ბაბლუანის ახალი რომანის - „მზე, მთვარე და პურის ყანა (მანუშაკა მელოდება)“ – განხილვა მათა ჯალიაშვილის ავტორობით; ადა ნემსაძის წერილი ნინო ხარატიშვილის რომანზე „მერვე სიცოცხლე (ბრილკას)“; ნონა კუპრეიშვილის რეცეფცია ჰერტა მიულერის სამ რომანზე, სათაურით „კატასტროფის საუკეთესო მონტაჟისთვის“; მზია ჯამაგიდის „აკა მორჩილადის „კუპიდონი კრემლის კედელთან“ და ამირან არაბულის წერილი „გურამ ასათიანის ფოლკლორული ნიაღვრები“). **კულტურა** (გია არგანაშვილის წერილი „პარალელური მონტაჟი ეთნოფსიქოლოგიური პორტრეტის შესაქმნელად“), **ხელოვნება** (კარლო კაჭარავას საიუბილეო თარიღთან დაკავშირებული ორი წერილი: ლევან ბრეგაძის „ჩვენ გვაშინებს უბრალოება“, ქეთევან ჯიშიაშვილის კულტუროლოგიურ ნარკვევს „კარლო კაჭარავას ქალაქი“), **ჟურნალისტიკა** (სალომე სამხარაძისა და მანანა შამილიშვილის „ჟურნალ „ნიანგის“ კარიკატურები“). რუბრიკა **Memoria** ეძღვნება ვაჟა-ფშაველას „ალუდა ქეთელაურის“ გამოქვეყნებიდან 130 წლისთავს (მანანა კვაჭანტირაძე, თამაზ ვასაძე, გია არგანაშვილი, ლალი ავალიანი), ასევე შოთა ნიშნიანიძის საიუბილეო თარიღს (ზოია ცხადაია). ორი წერილი ეძღვნება ესმა ონიანის გახსენებას (ინგა მილორავა, ლევან გელაშვილი). რუბრიკა **Essey** წარმოდგენილია მანანა კვაჭანტირაძის „ჩანაწერებით“.

ნომრის სტუმრები არიან ლია სტურუა და ბესიკ ხარანაული. მათი ინტერვიუები და გერმანელი კრიტიკოსების წერილები ამ პოეტებზე ეძღვნება მათ საიუბილეო თარიღს.

XX საუკუნის თეორიული აზროვნების ისტორია წარმოდგენილია ჯორჯ სანტაიანას ნაშრომით „პოეზიის საფუძვლები და დანიშნულება“, რომელიც თარგმნა მანანა კვაჭაიამ.

ლექსმცოდნეობა – XI

რედაქტორი: თამარ ბარბაქაძე

თბილისი: ლიტერატურის ინსტიტუტის გამომცემლობა, 2019

ლექსმცოდნეობის მე-11 ნომერი ეძღვნება მურმან ლებანიძის ხსოვნას. კრებულში მიმოხილულია ცნობილი ქართველი პოეტის ვერსიფიკაციის თავისებურებანი, მისი პოეტური ციკლებისა თუ ცალკეულ ლექსთა ანალიზი (ა. ხინთიბიძე, თ. ბარბაქაძე, ნ. გოგიაშვილი, ქ. ენუქიძე, ნ. ვახანია, მ. მთვარელიძე, ი. მანიჭაშვილი, შ.ქურთიშვილი, ლ. სორდია, ზ. სარია, თ. ნონორია, ლ. ციციშვილი, მ. ჯალიაშვილი, მ. ჯიქია და სხვ.). ოთარ ჭელიძისა და შარლოტა კვანთალიანის პოეტისადმი მიძღვნილ ლექსებში, ისევე როგორც ზ. ცხადაიასა და გ. არგანაშვილის სტატიებში, მურმან ლებანიძის შემოქმედებითი პორტრეტის შტრიხებია მონიშნული. რუბრიკაში **Memoria** იბეჭდება პოეტის უდროოდ გარდაცვლილი ქალიშვილის, პოეტ ფიქრია ლებანიძის ხსოვნისადმი მიძღვნილი წერილები (მ. ლებანიძე, ლ. გულისაშვილი, ზ. ცხადაია, გ. კუჭუხიძე). საგანგებო რუბრიკა – **მოგონებები** – ეძღვნება ცნობილი ქართველი მეცნიერის, ქართული ლექსის თვალსაჩინო მკვლევრის, აკაკი ხინთიბიძის 95-ე წლისთავს (თ. ბარბაქაძე, მ. ჯიქია, თ. ნონორია).

„გალაკტიონოლოგია“, VIII

რედაქტორი: თეიმურაზ დოიაშვილი

თბილისი: ლიტერატურის ინსტიტუტის გამომცემლობა, 2019

სამეცნიერო-ლიტერატურული კრებული „გალაკტიონოლოგია“ VIII ეძღვნება გალაკტიონის ეპოქალური წიგნის – „არტისტული ყვავილების“ – 100 წლისთავს. კრებულში ამ თემაზე გამოქვეყნებული მასალის ძირითადი ნაწილი საგანგებოდ „გალაკტიონოლოგიისთვის“ დაინერა (ავტორები: ზურაბ კიკნაძე, ირაკლი კენჭოშვილი, ვახტანგ ჯავახაძე, ემზარ კვიციანიშვილი, თამაზ კვაჭანტირაძე, ზაზა აბზიანიძე, თეიმურაზ დოიაშვილი, ლევან ბრეგაძე, თამარ ლომიძე, ლევან ბერძენიშ-

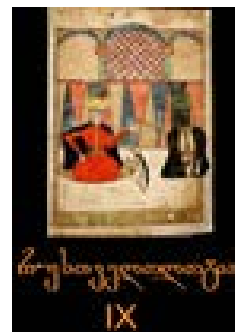
ვილი, როსტომ ჩხეიძე, ზაზა შათირიშვილი, ბელა ნიფური, გაგა ლომიძე, მაია ჯალიაშვილი, ნესტან კუტივაძე, რამაზ ხალვაში, ნათია სიხარულიძე და ლევან ბებურიშვილი). სხვადასხვა თაობის მკვლევართა, ცნობილ გალაკტიონოლოგთა და ახალგაზრდა ავტორთა ნაშრომები ახლებური, განსხვავებული კუთხით წარმოაჩინს გალაკტიონის „არტისტულ ყვავილებს“, წიგნს, რომელმაც „მთელი ხანა“ შექმნა ქართული ლირიკის ისტორიაში.

„გალაკტიონოლოგიის“ VIII კრებული საინტერესო იქნება როგორც ლიტერატურათმცოდნეების, ისე გალაკტიონის პოეზიით და, ზოგადად, ქართული ლირიკით დაინტერესებული მკითხველისათვის.

რუსთველოლოგია. IX

რედაქტორი: ივანე ამირხანაშვილი

თბილისი: ლიტერატურის ინსტიტუტის გამომცემლობა, 2019

რუსთველოლოგიის კვლევითი ცენტრის მიერ მომზადებული სამეცნიერო კრებული „რუსთველოლოგია“ უახლეს, IX (2019) ნომერში მკითხველს სთავაზობს მრავალფეროვან კვლევებს რუსთველოლოგიურ პრობლემატიკაზე რუბრიკებით: „ტექსტი და კონტექსტი“, „სახისმეტყველება“, „ესთეტიკური პარალელები“, „ისტორიული ტოპოსები“, „პოეტიკის საკითხები“. წარმოდგენილია ელგუჯა ხინთიბიძის, მარიამ კარბელაშვილის, ივანე ამირხანაშვილის, ნესტან სულავას, ღვთისო ზარიძის, ლია კარიჭაშვილის, თინათინ ბიგანიშვილის, თეიმურაზ ჭანტურიშვილის, მაია ცერცვაძის და ლია წერეთლის სტატიები. რუბრიკა „ახალი თარგმანი“ ეხმიანება „ვეფხისტყაოსნის“ ახალ რუსულენოვან თარგმანს, რომელიც შესრულებულია არჩილ ხალვაშის მიერ.

XIII საერთაშორისო სიმპოზიუმის – ლიტერატურათმცოდნეობის თანამედროვე პრობლემები – 1980-90-იანი წლების პოლიტიკური მოვლენები და ლიტერატურული დისკურსი – მასალები. წიგნი I, წიგნი II. თბილისი: თსუ გამომცემლობა, 2019

2019 წლის 25-27 სექტემბერს შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტში ჩატარდა მე-13 საერთაშორისო სიმპოზიუმი „ლიტერატურათმცოდნეობის თანამედროვე პრობლემები“. ამჯერად სიმპოზიუმის თემა იყო „1980-90-იანი წლების პოლიტიკური მოვლენები და ლიტერატურული დისკურსი“. კრებულში შესული მასალები წარმოდგენილია შემდეგი თემატური რუბრიკების მიხედვით: პოლიტიკა და ლიტერატურა – ამბივალენტური მთლიანობა; ლიტერატურული ტექსტი, როგორც წინასწარმეტყველება; ინტერტექსტუალურობა და პოსტმოდერნიზმი; პოსტსაბჭოთა და პოსტსოციალისტური ქვეყნების ლიტერატურული ტენდენციები; მწვავე ლიტერატურული თემების აქტუალიზაცია სემიოტიკურ სივრცეში – კინო/თეატრი; დისკუსია მრგვალი მაგიდის ფორმატში; დოქტორანტების სექცია.